Europa-Parlamentet
2024-2029

Udenrigsudvalget

2025/2164(INI)

10.9.2025

UDKAST TIL BETÆNKNING

om gennemførelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – årlig betænkning 2025
(2025/2164(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: David McAllister

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

BEGRUNDELSE.....9

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om gennemførelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – årlig betænkning 2025

(2025/2164(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 14, 16, 21, 24, 36 og 41,

– der henviser til rapporten af 25. juni 2025 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "Common Foreign and Security Policy Report – Our Priorities in 2025" (Rapport om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – vores prioriteter i 2025),

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A10-0000/2025),

A. der henviser til, at de centrale mål for EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) omfatter bevarelse af fred, styrkelse af den internationale sikkerhed og formidling af internationalt samarbejde samt fremme af demokrati, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne;

B. der henviser til, at visse gamle og nye stormagter udviser kompleks adfærd, der varierer fra nært samarbejde til sektorbaseret konfrontation; der henviser til, at EU i det aktuelle geopolitiske klima i visse tilfælde ikke rigtigt har andet valg end at vælge transaktionsbaserede aftaler;

1. gentager de bekymringer, der tages op i rapporten fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR), og er stærkt foruroliget over den store hast, hvormed der sker geopolitiske forandringer som følge af autoritære magters selvhævdende militære, politiske og økonomiske pres; bemærker med bekymring, at det internationale system er mere multipolært og mindre multilateralt, at konkurrence erstatter samarbejde og handel, og investeringer, information og migrationsstrømme i stigende grad bruges som våben; advarer om, at en sådan fragmentering truer vores strategiske interesser, sikkerhed, velstand og enhed og nødvendiggør mobilisering af vores regionale og globale partnerskaber og alliancer;

2. opfordrer i den forbindelse NF/HR til at udvikle en fremadskuende FUSP, som forfølger de mål, der er skitseret i nedenstående punkter;

Påvirkning af den regelbaserede internationale orden, vi forsvarer

3. minder om, at den regelbaserede internationale orden beskytter staters suverænitet og integritet, muliggør fredelig tvistbilæggelse og sikrer, at magt er betinget af lovgivning snarere end af magtanvendelse; er stærkt foruroliget over, at den regelbaserede

internationale orden er under et hidtil uset pres fra intern udhuling og udefrakommende angreb; advarer om, at dens nedbrydning fører til ustabilitet og konflikter i hele verden og dermed svækker vores egen sikkerhed og velstand;

4. understreger, at Ruslands ulovlige og uberettigede angrebskrig mod Ukraine udgør et angreb på den europæiske fredsorden, som er uden fortilfælde siden Anden Verdenskrig; minder om, at Ruslands aggression skal mislykkes og dermed signalere, at magtanvendelse ikke har forrang for loven, og afskrække andre fra at forsøge at udfordre grænser med militære midler; kræver derfor en øjeblikkelig og betingelsesløs våbenhvile, russisk tilbagetrækning fra Ukraine og tilbagesendelse af alle børn, som Rusland ulovligt har bortført;

5. understreger, at en eventuel fredsaftale skal indeholde solide sikkerhedsgarantier for Ukraine, være forhandlet på plads af landets valgte ledere og have opbakning fra dets befolkning; tilråder forbeholdenhed over for Ruslands uoprigtige forslag, der har til formål at forlænge krigen, og advarer om, at enhver løsningsaftale, som Rusland har presset igennem, eller som belønner dets aggression, i alvorlig grad vil bringe den europæiske sikkerhed i fare;

6. opfordrer indtrængende Kommissionen til aktivt at støtte internationale retsmekanismer og sikre ansvarliggørelse for krigsforbrydelser og aggressionsforbrydelser; opfordrer indtrængende Kommissionen til at foreslå lovgivning om udnyttelse af de indefrosne russiske udenlandske aktiver til Ukraines genopbygning;

7. understreger, at Ruslands aggression destabiliserer EU's østlige nabolande og foranlediger afsmittende virkninger på Vestbalkan;

8. gentager, at EU og alle dets medlemsstater skal gå foran med et godt eksempel med hensyn til at værne om suverænitet og om folkeretten; understreger, at EU's troværdighed og evne til at beskytte sine borgere og vitale interesser afhænger af dets engagement i sine grundlæggende principper såsom demokratiet, retsstatsprincippet og den menneskelige værdighed;

9. giver udtryk for dyb bekymring over den nuværende situation med hensyn til humanitære normer og tilsidesættelsen af beskyttelsen af civile i henhold til folkeretten i forbindelse med de langvarige konflikter i Mellemøsten; bekræfter på ny EU's engagement i Staten Israels eksistens og sikkerhed og understreger dens ret til at forsvare sig under fuld overholdelse af folkeretten; opfordrer indtrængende til, at der tilstræbes en troværdig politisk proces, som tager sigte på at opnå en tostatsløsning baseret på grænserne fra 1967 og med Jerusalem som fælles hovedstad;

10. bekræfter den nøglerolle, som multilaterale organisationer og regionale fora spiller som uundværlige platforme for konfliktløsning og global governance; advarer om, at "minilaterale" formater risikerer i stigende grad at få de globale normer til at briste og kræver, at EU afstemmer en bred og rummelig opfattelse af multilateralisme i tæt samarbejde med sine ligesindede partnere; opfordrer Kommissionen og NF/HR til at bane vej for nye multilaterale initiativer, der er fast forankret i globale regler, for at sikre Europas sikkerhed og velstand;

11. opfordrer NF/HR til i tæt samarbejde med medlemsstaterne at formidle et virkningsfuldt og solidt demokratisk narrativ for at imødegå autokratisk pres; opfordrer til større

investeringer i strategisk kommunikation og bekæmpelse af udenlandsk indblanding og informationsmanipulation;

12. tilskynder til årlige strategiske gennemgange af trusler mod den regelbaserede internationale orden, der koordineres af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og følges op af aktive foranstaltninger for at forhindre yderligere udhuling af de multilaterale normer;

Fremme af samarbejde baseret på fælles interesser

13. bekræfter endnu en gang, at EU's eksterne foranstaltninger forudsætter et troværdigt værdibaseret engagement; fastholder imidlertid, at det ikke er tilstrækkeligt udelukkende at basere sig på normative beføjelser; opfordrer til en mere assertiv forfølgelse af EU's strategiske mål, samtidig med at partnerskaber og alliancer baseret på fælles interesser udnyttes aktivt;

14. tilskynder NF/HR til at efterstræbe skræddersyede politikker, der imødekommer medlemsstaternes og partnerlandenes forventninger, og til hurtigt at levere resultater i forbindelse med politiske aftaler og derved godtgøre, at EU er et pålideligt strategisk anker;

15. understreger, at et solidt transatlantisk partnerskab med USA og Canada inden for rammerne af NATO fortsat er absolut nødvendigt og udgør kernen i vores europæiske sikkerhedsarkitektur; minder om, at EU for at være en stærk transatlantisk partner selv skal blive stærkere og mere kapabelt, navnlig med hensyn til sit eget forsvar og sin egen sikkerhed; erkender, at USA nu følger en mere transaktionsbaseret tilgang til multilateralisme og europæisk sikkerhed; understreger i den forbindelse den presserende nødvendighed af, at EU og dets medlemsstater tilstræber strategisk autonomi og investerer i troværdige og tilstrækkelige forsvarskapaciteter; glæder sig over det uddybede samarbejde med Canada og andre ligesindede partnere for at sikre fælles demokratiske værdier og global stabilitet;

16. roser det stærke og konstruktive partnerskab med Det Forenede Kongerige; glæder sig over den fælles erklæring fra Det Forenede Kongeriges og EU's ledere af 19. maj 2025 efter 2025-topmødet mellem Det Forenede Kongerige og EU, i hvilken der skitseres en struktureret dialog om udenrigs- og sikkerhedspolitik; opfordrer til en hurtig gennemførelse af denne;

17. roser de tætte forbindelser med vesteuropæiske lande uden for EU og deres stærke samarbejde om EU's eksterne foranstaltninger;

18. fremhæver den strategiske betydning af landene på Vestbalkan og støtter et troværdigt politisk og sikkerhedsmæssigt samarbejde på deres meritbaserede vej mod EU-integration; understreger, at fremtiden for Vestbalkan, Ukraine og Moldova ligger i EU;

19. understreger, at Tyrkiets strategiske rolle som NATO-medlem og dets samarbejde med EU er afgørende for Europas stabilitet og sikkerhed; giver udtryk for stærk bekymring over de demokratiske tilbageskridt i Tyrkiet; opfordrer indtrængende til øjeblikkelig løsladelse af oppositionslederen Ekrem İmamoğlu;

20. fremhæver Sydkaukasus' strategiske betydning; fordømmer den georgiske regerings autoritære tendenser; opfordrer Georgien til at vende tilbage til sin kurs mod EU; støtter

fredsaftalen fra august 2025 mellem Armenien og Aserbajdsjan;

21. understreger, at der er et presserende behov for at øge EU's politiske og økonomiske tilstedeværelse i Centralasien;

22. understreger, at der er behov for at styrke og uddybe EU's samarbejde med Golfstaterne om migration, digital omstilling, sikkerhed og den grønne omstilling;

23. gentager, at en fredelig, stabil og regelbaseret indopacifisk region er af vital europæisk interesse; tilskynder til, at der skabes tættere FUSP-forbindelser med ligesindede partnere, navnlig Australien, New Zealand, Sydkorea og Japan;

24. mener, at den hastigt stigende militarisering af Kina og dets militære og politiske partnerskaber med Rusland og Nordkorea udgør en central geopolitisk udfordring i det 21. århundrede; understreger, at EU skal benytte sig af en flerdimensionel strategi, som kombinerer principfast diplomati, der har til formål at værne om folkeretten, med et økonomisk engagement, der beskytter vores interesser;

25. bemærker, at geopolitiske udfordringer har styrket EU's og Indiens fælles interesser; bakker op om et topmøde mellem EU og Indien for at lancere en ny strategisk dagsorden;

26. opfordrer indtrængende NF/HR og medlemsstaterne til at fokusere på at udvikle stærkere bilaterale partnerskaber med ligesindede afrikanske lande baseret på "mere for mere"-princippet og samtidig værne om de universelle værdier menneskerettigheder og demokrati; beklager de demokratiske tilbageskridt i en række afrikanske lande;

27. fremhæver behovet for at uddybe EU's engagement med ligesindede lande i Latinamerika og Caribien;

28. fremhæver Arktis' øgede geostrategiske betydning og gentager, at der er behov for en sammenhængende og tidssvarende EU-politik for Arktis;

29. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at intensivere det strukturerede samarbejde med regionale organisationer – herunder Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer, Den Afrikanske Union, Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater og Golfstaternes Samarbejdsråd – med henblik på at udvikle rummelige regionale sikkerhedsarkitekturer og koordinere multilaterale politiske reaktioner;

Fastlæggelse af standpunkter, som ikke er til forhandling, og som vi anser for at være ukrænkelige

30. gentager, at EU's optræden udadtil er uigenkaldeligt knyttet til de værdier og principper, der er nedfældet i artikel 2, artikel 3, stk. 5, og artikel 21 i TEU;

31. minder om, at EU's troværdighed afhænger af dets evne til at handle resolut, når det beskytter sine borgere og sikrer sine interesser; understreger, at tærsklen for resolut handling konsekvent bør meldes ud og skal omfatte entydige reaktioner på alvorlige krænkelser af menneskerettighederne; bakker op om en udvidelse af EU's Magnitskij-lignende ordning for menneskerettighedssanktioner til også at omfatte systemisk undertrykkelse og korruption;

32. tilskynder til en mere dybtgående koordinering med G7 og andre demokratiske partnere for at bringe reaktionerne på overtrædelser af globale normer på linje;

33. opfordrer indtrængende til, at der rettes større opmærksomhed mod forfølgelse af religiøse mindretal, herunder kristne; opfordrer til, at beskyttelsen af religionsfriheden integreres i EU's optræden udadtil;

34. opfordrer EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til at udvikle benchmarks til vurdering af virkningen af EU's sanktioner og til regelmæssigt at orientere Europa-Parlamentet i denne henseende;

Forøgelse af virkningen af de eksterne EU-foranstaltninger, som vi leverer

35. beklager, at EU's synlighed og politiske indflydelse på globalt plan ofte ikke står mål med dets finansielle og diplomatiske fodaftryk;

36. opfordrer NF/HR til at foreslå en sammenhængende, strategisk kommunikationsstrategi, der fremhæver fordelene ved EU's eksterne foranstaltninger og understøtter EU's mål; tilskynder EU-Udenrigstjenesten til at styrke EU's politiske tilstedeværelse i vores partnerlande og til at gøre vores eksterne foranstaltninger mere tilgængelige for publikum i disse lande;

37. opfordrer til øget konvergens mellem EU's og medlemsstaternes diplomatiske tjenester for at forbedre synergierne mellem nationale fremstød og EU's budskaber i overensstemmelse med "Team Europe"-tilgangen;

38. understreger, at budgetbegrænsninger udgør en stor hindring for at øge synligheden og virkningen af EU's eksterne foranstaltninger; opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at gennemføre en reel prioriteringsøvelse med henblik på at klarlægge, hvor EU's eksterne foranstaltninger kan give det største politiske og strategiske udbytte;

39. fremhæver Global Gateway-initiativets strategiske potentiale til at øge EU's tilstedeværelse og synlighed på verdensplan; glæder sig over, at Kommissionen har prioriteret gennemførelsen af dets projekter;

40. minder om, at Europa-Parlamentet har en væsentlig rolle at spille med hensyn til at komplementere synligheden og virkningen af EU's eksterne foranstaltninger og dermed supplere den indsats, der gøres af EU's og medlemsstaternes diplomatiske tjenester;

41. minder om, at Europa-Parlamentets udøvelse af sin budgetfunktion er uløseligt forbundet med dets opgaver i forbindelse med demokratisk kontrol og høring;

42. mener, at der er behov for stærkere parlamentarisk tilsyn med EU's eksterne foranstaltninger, herunder regelmæssig adgang til fortrolig information og strukturerede dialoger;

43. understreger, at alle de emner, der er taget op ovenfor, kræver et passende skriftligt svar fra NF/HR;

°

° °

44. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

BEGRUNDELSE

Hvert år udarbejder Udenrigsudvalget en beslutning om gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) som reaktion på den rapport, som Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik forelægger Europa-Parlamentet. I denne beslutning evalueres fremskridt og udfordringer inden for FUSP, og den udgør en central del af Europa-Parlamentets bidrag til udformningen af EU's eksterne foranstaltninger. Den er særligt vigtig i lyset af de styrkede kontrolbeføjelser, som Europa-Parlamentet har fået tillagt i henhold til Lissabontraktaten.

Denne betænkning gør nærmere rede for de vigtigste strategiske prioriteter, der er retningsgivende for den fremtidige retning for FUSP, og giver klar vejledning til EU's udøvende myndighed. Den lægger vægt på en fremadskuende holdning gennem en række centrale principper, som Parlamentet insisterer på bør underbygge FUSP:

a. påvirkning af den regelbaserede internationale orden, vi forsvarer

b. fremme af samarbejde baseret på fælles interesser

c. fastlæggelse af standpunkter, som ikke er til forhandling, og som vi betragter som ukrænkelige

d. forøgelse af virkningen af eksterne EU-foranstaltninger, som vi leverer.

Betænkningen uddyber hver af disse prioriteter nærmere.